

บทที่ 6

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

6.1 สรุป

การศึกษาวิจัยเรื่อง ความพร้อมขององค์กรเพื่อนำมาใช้ระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม โดย ISO 14001 ในโรงพยาบาลพะเยา มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความพร้อมและแนวทางการพัฒนาคุณภาพที่จะเข้าสู่ระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม ISO 14001 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา แบ่งเป็น 4 กลุ่ม ดังนี้

1. เจ้าหน้าที่คณะกรรมการบริหารของโรงพยาบาลพะเยา จำนวน 15 คน
2. เจ้าหน้าที่ฝ่ายปฏิบัติงานในแผนกต่างๆ ของโรงพยาบาลพะเยา จำนวน 50 คน
3. กลุ่มผู้รับบริการซึ่งหมายถึง ผู้ป่วยและญาติที่เข้ามารับการรักษาในหอผู้ป่วยในแผนกต่าง ๆ ของโรงพยาบาลพะเยา จำนวน 333 คน

4. กลุ่มประชาชนที่อาศัยอยู่รอบโรงพยาบาลพะเยา จำนวน 75 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามปลายปิดให้เลือกตอบเพียงข้อเดียว ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นจากข้อกำหนดของระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม ISO 14001 ตามกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษานำข้อมูลที่ได้คิดเป็นค่าสถิติร้อยละ (Percentage) มาวิเคราะห์พรรณนาคูณลักษณะและนำเสนอตารางวิเคราะห์แบบภาพรวมอธิบายตารางตามข้อมูลที่ได้ผลการศึกษสามารถสรุปได้ ดังต่อไปนี้

6.1.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามกลุ่มตัวอย่างคณะกรรมการบริหารโรงพยาบาลพะเยา

ผลการศึกษาข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างของคณะกรรมการบริหาร พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 73.33 มีอายุระหว่าง 40 - 49 ปี จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 46.67 มีระดับการศึกษาตั้งแต่ปริญญาตรีขึ้นไปทั้งสิ้น คิดเป็นร้อยละ 100 และมีตำแหน่งแพทย์ จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 60

6.1.2 ข้อมูลเกี่ยวกับความพร้อมในการปฏิบัติและการเตรียมการของกลุ่มตัวอย่างของคณะกรรมการบริหาร

ผลการศึกษาความพร้อมในการปฏิบัติและการเตรียมการของกลุ่มตัวอย่างของคณะกรรมการบริหารตามข้อกำหนดของ ISO 14001 พบว่า

1. ระดับคะแนน อยู่ในเกณฑ์ที่สามารถเตรียมการได้ มีข้อกำหนดดังต่อไปนี้

1) ข้อกำหนด 4.2 นโยบายด้านสิ่งแวดล้อม (Environmental Policy) ในเรื่อง ดังนี้ การกำหนดนโยบายและวัตถุประสงค์ ในการดำเนินการปรับปรุงและป้องกันปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมด้วยการจัดการของเสียอย่างถูกต้องลักษณะตามมาตรฐานทางกฎหมายและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง การเตรียมการกำหนดนโยบายด้านสิ่งแวดล้อมเป็นลายลักษณ์อักษร ร้อยละ 80 การเตรียมวิธีการที่แสดงถึงการควบคุมเอกสาร/การระบุวันที่ของนโยบาย การเตรียมการกำหนดนโยบายด้านสิ่งแวดล้อมให้สอดคล้องกับนโยบายหลักของหน่วยงานและความคาดหวังของผู้รับบริการ

2) ข้อกำหนด 4.3.1 ลักษณะปัญหาสิ่งแวดล้อมหรือประเด็นปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม (Environmental Aspects) เรื่อง การเตรียมการวิเคราะห์ปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมครอบคลุมทุกกิจกรรมและแยกตามประเด็นปัญหา ดังนี้ ปัญหาของเหลวที่ปล่อยออกมา การใช้ทรัพยากรในโรงพยาบาล ของเสียที่ปล่อยออกสู่อากาศ ประเภทสร้างความรำคาญ และการแยกประเภทขยะ

3) ข้อกำหนด 4.3.3 วัตถุประสงค์และเป้าหมาย (Objectives and Targets) เรื่อง การเตรียมวัตถุประสงค์และเป้าหมายให้มีการจัดทำเป็นลายลักษณ์อักษร

4) ข้อกำหนด 4.3.4 แผนกิจกรรมและโครงการด้านสิ่งแวดล้อม (Environmental Management Program) ในเรื่องของ การเตรียมจัดทำแผนพัฒนากิจกรรม ผลิตภัณฑ์และบริการ การเตรียมจัดทำแผนกิจกรรม และโครงการเป็นลายลักษณ์อักษร

5) ข้อกำหนด 4.4.1 โครงสร้าง หน้าที่ ความรับผิดชอบ (Structure & Responsibility) ในเรื่องต่าง ๆ ดังนี้คือ การจัดทำผังการบริหารขององค์กรแต่ละส่วน ระบุหน้าที่ อำนาจ ความรับผิดชอบทุกระดับกระจายให้ทราบทั่วไป การวางแผนสนับสนุนทรัพยากรต่าง ๆ ที่จำเป็นอย่างเพียงพอเพื่อให้การพัฒนาบรรลุตามนโยบายที่วางไว้ และการแต่งตั้งมอบหมายและระบุอำนาจหน้าที่อย่างชัดเจนสำหรับผู้มีคุณสมบัติเหมาะสมสำหรับงานการบริหาร ผู้ปฏิบัติงานต่าง ๆ กิจกรรมทวน สอบ และตรวจติดตามคุณภาพภายใน

2. ระดับคะแนนอยู่ในเกณฑ์ที่ดีต่อความเป็นไปได้ที่จะเตรียมการ มีข้อกำหนด ดังต่อไปนี้

1) ข้อกำหนด 4.2 นโยบายด้านสิ่งแวดล้อม (Environmental Policy) ในเรื่อง ดังนี้ การวางแผนการจัดอบรมให้ความรู้ในเรื่อง สิ่งแวดล้อมแก่เจ้าหน้าที่ทุกระดับเพื่อให้เกิดความเข้าใจและปฏิบัติตามนโยบายอย่างต่อเนื่อง และการเตรียมนโยบายทบทวนวัตถุประสงค์และเป้าหมายเป็นระยะ ๆ เพื่อปรับปรุงให้ดีขึ้นสอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป

2) ข้อกำหนด 4.3.1 ลักษณะปัญหาสิ่งแวดล้อมหรือประเด็นปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม (Environmental Aspects) ในเรื่อง ดังนี้คือ การวิเคราะห์ปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมครอบคลุมกิจกรรมและแยกประเด็นตามปัญหาผู้ได้รับผลกระทบจากปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมของกิจกรรมในหน่วยงาน และวิธีการวิเคราะห์ปัญหาสิ่งแวดล้อมให้ครอบคลุมทั้งในอดีต ปัจจุบัน และแผนการในอนาคตอย่างชัดเจน

3) ข้อกำหนด 4.3.4 แผนกิจกรรมและโครงการด้านสิ่งแวดล้อม (Environmental Management Program) เรื่อง การกำหนดผู้รับผิดชอบ/ติดตามงานแผนกิจกรรมในโครงการอย่างชัดเจน

4) ข้อกำหนด 4.4.1 โครงสร้าง หน้าที่ ความรับผิดชอบ (Structure & Responsibility) ในเรื่อง ดังนี้ คือ การแต่งตั้งตัวแทนฝ่ายบริหาร เพื่อดำเนินงานตามนโยบายต่าง ๆ เกณฑ์การพิจารณาการแต่งตั้งและจัดสรรบุคลากร การจัดระบบเอกสารบันทึกถึงโครงสร้างองค์กร หน้าที่และสายงานในกระบวนการกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับระบบคุณภาพภายใน และการให้ตัวแทนฝ่ายบริหารมีการรายงานความคืบหน้า ปัญหาการดำเนินงานอย่างสม่ำเสมอต่อผู้บริหาร

5) ข้อกำหนด 4.5.1 การตรวจสอบและการวัดผล (Monitoring Measurement) เรื่อง ความพร้อมในการเตรียมจัดทำและรักษาเอกสารขั้นตอนการดำเนินงานสำหรับการประเมินผลเป็นระยะๆ เพื่อให้เป็นไปตามข้อบังคับและกฎหมายของสิ่งแวดล้อม

6) ข้อกำหนด 4.5.2 ข้อบกพร่อง การแก้ไข และการป้องกัน (Non-comformance and Corrective and Preventive Action) ในเรื่อง ดังนี้คือการวิเคราะห์หาสาเหตุ การเกิดผลที่ไม่เป็นไปตามข้อกำหนด การแก้ไขและการป้องกัน เพื่อกำจัดสาเหตุของการเกิดผลที่ไม่เป็นไปตามข้อกำหนดที่อาจเกิดขึ้น และการจัดบันทึกการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น เนื่องจากการกระทำเพื่อแก้ไขและป้องกันในเอกสารขั้นตอนการดำเนินงาน

3. ระดับคะแนนพอใช้ต่อการเตรียมการ มีข้อกำหนดดังต่อไปนี้

1) ข้อกำหนด 4.2 นโยบายด้านสิ่งแวดล้อม (Environmental Policy) เรื่อง การเตรียมนโยบายการส่งเสริมและให้ความร่วมมือกับสาธารณชน เพื่อกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อม และเผยแพร่ข้อมูลทางด้านนโยบายสิ่งแวดล้อมของโรงพยาบาลให้สาธารณชนทราบ

2) ข้อกำหนด 4.3.2 ข้อกำหนดทางกฎหมายและอื่น ๆ (Legal and Other Requirements) ในเรื่อง ดังนี้ การเตรียมการตรวจสอบและปฏิบัติตามเงื่อนไขข้อกำหนดที่เกี่ยวข้องกับปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมที่เกิดจากกิจกรรม ผลิตภัณฑ์บริการ การจัดทำให้มีการค้นหาเกณฑ์กำหนดง่าย ๆ ที่สอดคล้องกับลักษณะปัญหาที่มีอยู่ในหน่วยงานเพื่อสามารถค้นและตรวจหาได้ง่าย

3) ข้อกำหนด 4.3.3 วัตถุประสงค์และเป้าหมาย (Objectives and Targets) ในเรื่อง ดังนี้ คือ การเตรียมวัตถุประสงค์และเป้าหมายแบ่งแยกตามแต่ละแผนก การเตรียมวัตถุประสงค์และเป้าหมายให้สอดคล้องกับความเป็นจริงในเชิงปฏิบัติ และรวมถึงการเตรียมวัตถุประสงค์และเป้าหมาย โดยพิจารณาจากปัญหาสิ่งแวดล้อมที่เด่นชัดและสำคัญ

4) ข้อกำหนด 4.4.2 การอบรม สร้างจิตสำนึก และขีดความสามารถ (Training Awareness and Competence) เรื่อง การเตรียมรับการอบรมเรื่องนโยบายและระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมเพื่อเพิ่มจิตสำนึกและทราบถึงทรัพยากรที่จำเป็นในการดำเนินการให้ปัญหาสิ่งแวดล้อมมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและเป็นไปตามกฎหมาย

5) ข้อกำหนด 4.5.1 การตรวจสอบและการวัดผล (Monitoring Measurement) ในเรื่อง ดังนี้ คือ การเตรียมจัดทำและรักษาเอกสารขั้นตอนการทำงานที่ติดตามผลและวัดค่าลักษณะสำคัญอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งกิจกรรมที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม การจัดทำบันทึกข้อมูลเพื่อติดตามผลการทำงาน การควบคุมการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องและการปฏิบัติตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายขององค์กร และการบำรุงรักษาและปรับค่าเครื่องมือวัดผลให้เที่ยงตรงโดยมีบันทึกของกิจกรรมนี้ไว้ตามขั้นตอนการดำเนินงานขององค์กร

6) ข้อกำหนด 4.5.3 บันทึก (Record) ในเรื่อง ดังนี้ คือการกำหนดวิธีการในการบ่งชี้ การเก็บ การทำลายบันทึกที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงาน การอบรม ผลการตรวจสอบ และการประชุมทบทวนด้านสิ่งแวดล้อม การบันทึกทางด้านสิ่งแวดล้อมที่มีความชัดเจน ค้นหาง่ายเมื่อต้องการตรวจสอบถึงกิจกรรม ผลิตภัณฑ์ หรือการบริการที่เกี่ยวข้อง วิธีการเก็บรักษาบันทึกเพื่อป้องกันการเสียหาย เสื่อมสลายหรือสูญหาย การกำหนดและการบันทึกระยะเวลาการเก็บและการทำลายเอกสารที่ชัดเจนตามที่ระบุในข้อกำหนด และการรวมถึงการตรวจสอบการเก็บ การรักษา การทำลายและกำหนดผู้รับผิดชอบ

7) ข้อกำหนด 4.5.4 การตรวจสอบระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม (Environmental Management System Audit) ในเรื่อง ของการแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมภายในองค์กร การกำหนดเกณฑ์พิจารณาตรวจสอบระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมภายในองค์กร และการบันทึกการตรวจสอบระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมภายในองค์กร

8) ข้อกำหนด 4.6 การทบทวนโดยฝ่ายบริหาร (Management Review) ในเรื่องของฝ่ายบริหารที่มีส่วนเกี่ยวข้องเข้าร่วมประชุมอย่างสม่ำเสมอ การพิจารณาแนวโน้มสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป รวมทั้งกำหนดวิธีการแก้ไขปัญหา การบันทึกการประชุม โดยระบุรายละเอียดต่าง ๆ

4. ระดับคะแนน อยู่ในเกณฑ์ต้องปรับปรุง มีข้อกำหนดดังต่อไปนี้

1) ข้อกำหนด 4.3.2 ข้อกำหนดทางกฎหมายและอื่นๆ (Legal and Other Requirements) เรื่อง การแต่งตั้งผู้รับผิดชอบ ติดตามแก้ไข ปรับปรุง ติดตามการเปลี่ยนแปลง ตรวจ ทำให้กฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับทันสมัยและถูกต้องอยู่เสมอ

2) ข้อกำหนด 4.5.4 การตรวจสอบระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม (Environmental Management System Audit) เรื่อง การเตรียมวิธีการ แผนการตรวจสอบการดำเนินงานที่ชัดเจน และต่อเนื่อง

3) ข้อกำหนด 4.6 การทบทวนโดยฝ่ายบริหาร (Management Review) เรื่อง การเตรียมให้มีการประชุมทบทวนของผู้บริหารระดับสูงเกี่ยวกับนโยบาย วัตถุประสงค์ ผลการดำเนินงาน ผลการตรวจสอบ เพื่อดูประสิทธิภาพและความเหมาะสมอย่างต่อเนื่อง

6.1.3 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามกลุ่มตัวอย่างผู้ปฏิบัติงานฝ่ายต่าง ๆ ในโรงพยาบาลพะเยา

ผลการศึกษาข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างผู้ปฏิบัติงานฝ่ายต่าง ๆ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 46 คน คิดเป็นร้อยละ 92 มีอายุระหว่าง 30-39 ปี จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 64 มีระดับการศึกษาตั้งแต่ปริญญาตรีขึ้นไปจำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 98 มีอาชีพเป็นพยาบาลวิชาชีพ จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 84

6.1.4 ข้อมูลความพร้อมในการปฏิบัติของกลุ่มตัวอย่างผู้ปฏิบัติงานฝ่ายต่าง ๆ ในโรงพยาบาลพะเยา

ผลการศึกษาความพร้อมในการปฏิบัติของผู้ปฏิบัติงานฝ่ายต่าง ๆ ตามข้อกำหนดของระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม ISO 14001 สรุปได้ดังนี้

1. ระดับคะแนน อยู่ในเกณฑ์ที่สามารถเตรียมการได้ มีข้อกำหนดดังต่อไปนี้คือ

1) ข้อกำหนด 4.4.2 การอบรม สร้างจิตสำนึก และขีดความสามารถ (Training Awareness and Competence) ในเรื่อง การปฏิบัติงานในส่วนที่รับผิดชอบ เพื่อช่วยให้ปัญหาสิ่งแวดล้อมของโรงพยาบาลดีขึ้น และไม่เกิดผลเสีย/ผลกระทบต่อสังคมจากการไม่ปฏิบัติตามแนวทางที่วางไว้ การให้ความร่วมมือกับทางโรงพยาบาลในการบันทึกประวัติการอบรมด้านสิ่งแวดล้อมในแต่ละครั้ง การเข้าอบรมถ้าทางโรงพยาบาลได้เตรียมจัดอบรม เรื่องระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม ISO 14001 เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ถูกต้องชัดเจนยิ่งขึ้น และพร้อมที่จะเข้าอบรมเกี่ยวกับจิตสำนึก นโยบาย วิธีป้องกันด้านสิ่งแวดล้อม แก้ไข และปรับปรุงบทบาทหน้าที่ของตนเองในส่วนที่รับผิดชอบ การให้ความร่วมมือในการปฏิบัติงานถ้าโรงพยาบาลได้เตรียมนำ

ระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม ISO 14001 มาดำเนินงานควบคู่กับระบบเดิมที่ทำอยู่ เพื่อประสิทธิภาพที่ดีขึ้นขององค์กร

2) ข้อกำหนด 4.4.3 การสื่อสาร ถ่ายทอด ประชาสัมพันธ์ (Communication) ในเรื่องของ การเสนอความคิดเห็นและค้นหาปัญหาสิ่งแวดล้อมจากการทำงาน ถ้าทางโรงพยาบาลได้เตรียมตอบตามความคิดเห็น กระตุ้น จูงใจพนักงานให้ช่วยกันระวัง และค้นหาปัญหามาสู่การแก้ไข และการให้ข้อมูล เรื่อง นโยบายและผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมจากการปฏิบัติงานแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ

3) ข้อกำหนด 4.4.4 เอกสารด้านระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม (EMS Documentation) ในเรื่องของการจัดทำเอกสารการมอบหมายอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบเกี่ยวกับระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมในแผนก การจัดทำเอกสารการจัดตั้งวัตถุประสงค์ เป้าหมาย และวิธีการต่าง ๆ ของกระบวนการที่เกี่ยวข้องกันในแต่ละฝ่าย

4) ข้อกำหนด 4.4.5 การควบคุมเอกสาร (Document Control) ในเรื่อง การรับเอกสารฉบับล่าสุดที่ถูกต้อง ไว้ใช้งานตามความต้องการ และความจำเป็นของแผนก การแจกจ่ายเอกสารระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมที่จำเป็นในแผนกให้แก่พนักงาน เจ้าหน้าที่ ผู้ป่วยและญาติผู้ที่เกี่ยวข้อง การจัดเอกสารให้มีการระบุวันที่ อ่านง่าย ชัดเจน และการมีส่วนร่วมในการกำหนดผู้รับผิดชอบในการจัดทำเอกสารและตรวจสอบความถูกต้อง

5) ข้อกำหนด 4.4.6 การควบคุมกระบวนการ (Operational Control) ในเรื่อง ดังนี้ การมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์เกี่ยวกับกระบวนการหรือกิจกรรมต่าง ๆ ในแผนกอันมีผลต่อปัญหาสิ่งแวดล้อมที่สำคัญคือ กระบวนการเคลื่อนย้าย ขนส่งวัสดุขี้บ กระบวนการกำจัดและทำลายของเสียและสารเคมี กระบวนการส่งเสริมสนับสนุนต่าง ๆ กระบวนการเก็บวัสดุ ครุภัณฑ์ และเวชภัณฑ์ กระบวนการจัดซื้อจัดหา ที่มีการคำนึงถึงการนำกลับไปใช้ใหม่ ความสิ้นเปลืองทรัพยากร ผลกระทบจากสารเคมี การมีคู่มือการทำงานเขียนไว้เพื่อควบคุมกระบวนการทำงาน การตรวจสอบต่าง ๆ การมีส่วนร่วมในการกำหนดวิธีการ กำหนดเกณฑ์ที่จะควบคุมและแผนการบำรุงรักษาเป็นลายลักษณ์อักษร การจัดทำคู่มือการทำงานของแผนกอย่างละเอียดหรือมีการฝึกอบรม ให้แก่ผู้ต้องปฏิบัติงานหรือผู้มาตรวจงานสำหรับงานที่มีความ ซับซ้อนมาก ๆ

6) ข้อกำหนด 4.5.1 การเตรียมความพร้อมและตอบสนองเหตุการณ์ฉุกเฉิน (Emergency Preparedness Response) ในเรื่อง ดังนี้คือ การให้ความร่วมมือในการจัดเตรียมแผนป้องกันเหตุฉุกเฉิน/อุบัติเหตุในแผนก การทดสอบซ้อมแผนฉุกเฉิน/อุบัติเหตุ การเตรียมข้อมูลที่เกี่ยวข้องเมื่อมีเหตุการณ์จะต้องใช้งานได้จริง การทบทวนความพร้อมความถูกต้องหลังการซ้อม

แผนฉุกเฉิน/อุบัติเหตุ การจัดอบรมวิธีการป้องกัน การตอบสนองให้แก่พนักงานที่เกี่ยวข้องกับ จุดที่น่าจะเกิดอุบัติเหตุและเหตุการณ์ฉุกเฉิน

7) ข้อกำหนด 4.5.2 ข้อบกพร่อง การแก้ไข และการป้องกัน (Non-comformance and Corrective and Preventive Action) ในเรื่อง การมีส่วนร่วมในการแก้ไข หาสาเหตุ ช่วยกัน แจ้งเหตุที่พบ การจดบันทึกการแก้ไข ผลของการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจากการแก้ไข

8) ข้อกำหนด 4.5.3 บันทึก (Record) ในเรื่องของ การบันทึกทางด้านสิ่งแวดล้อม อย่างชัดเจน คั่นห่างง่าย สามารถตรวจสอบถึงกิจกรรม ผลิตภัณฑ์หรือบริการย้อนหลังได้ การบันทึกทางด้านสิ่งแวดล้อมโดยมีการแยกประเภท เก็บรักษาป้องกันการเสียหาย เสื่อมสลาย หรือสูญหาย

9) ข้อกำหนด 4.5.4 การตรวจสอบระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม (Environment Management System Audit) ในเรื่อง ดังนี้ การนำระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมไปปฏิบัติและ ดำเนินการอย่างสม่ำเสมอ การแก้ไขปรับปรุงข้อบกพร่อง การติดตามให้ระบบการจัดการ สิ่งแวดล้อมมีประสิทธิภาพ

2. ไม่มีระดับคะแนนอยู่ในเกณฑ์ที่ดีต่อความเป็นไปได้ที่จะเตรียมการตามข้อกำหนด

3. ระดับคะแนน พอใช้ต่อการเตรียมการ มีข้อกำหนดดังต่อไปนี้คือ

1) ข้อกำหนด 4.4.3 การสื่อสาร ถ่ายทอด ประชาสัมพันธ์ (Communication) เรื่อง การรับแต่งตั้งเป็นประชาสัมพันธ์ด้านสิ่งแวดล้อมของแผนก ถ้าทางโรงพยาบาลมีการ เตรียมแต่งตั้งบุคคลที่รับผิดชอบในด้าน การสื่อสาร ถ่ายทอด ประชาสัมพันธ์ด้านสิ่งแวดล้อม ประจำแผนก

2) ข้อกำหนด 4.4.4 เอกสารด้านระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม (EMS Documentation) เรื่อง การรวมเอกสาร ISO 9002 ที่มีอยู่เดิมกับ ISO 14001 ที่มีโครงสร้างที่สามารถรวมเข้ากันได้

4. ไม่มีระดับคะแนนอยู่ในเกณฑ์ต้องปรับปรุง

6.1.5 ข้อมูลความพร้อมในการให้ความร่วมมือของกลุ่มผู้รับบริการในหอผู้ป่วยในการ ปฏิบัติตามข้อกำหนดของ ISO 14001

ผลการศึกษาความพร้อมในการให้ความร่วมมือของกลุ่มผู้รับบริการในหอผู้ป่วยต่างๆ ในการปฏิบัติตามข้อกำหนดของระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม ISO 14001 สรุปตามระดับความร่วมมือได้ ดังต่อไปนี้

1. ระดับความร่วมมือมากที่สุด มีดังต่อไปนี้

1) ข้อกำหนด 4.3.1 ลักษณะปัญหาสิ่งแวดล้อมหรือประเด็นปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม (Environmental Aspects) ในเรื่องดังนี้

(1) ประเภทสร้างความรำคาญ ที่เกี่ยวกับ การปฏิบัติตามกฎจราจรของทางโรงพยาบาลอย่างเคร่งครัด และการจอดรถยังสถานที่ที่ทางโรงพยาบาลได้จัดไว้สำหรับผู้ป่วยและญาติ

(2) ปัญหาการใช้เสียง คือการไม่ส่งเสียงดังในบริเวณโรงพยาบาล และการไม่บีบแตรรถบริเวณโรงพยาบาลและบริเวณใกล้เคียง

(3) ของเสียที่ปล่อยออกสู่อากาศ คือการงดสูบบุหรี่ภายในโรงพยาบาลหากทางโรงพยาบาลมีการควบคุมการสูบบุหรี่โดยการห้ามสูบบุหรี่ในโรงพยาบาล การสูบบุหรี่ในสถานที่ไว้ให้ หากทางโรงพยาบาลมีการควบคุมการสูบบุหรี่ โดยการจัดสถานที่สูบบุหรี่ไว้ให้

(4) ปัญหาของเหลวที่ปล่อยออกมา เรื่อง การทิ้งของเหลว หรือสารคัดหลั่งลงในชักโครกหรือในที่ทางโรงพยาบาลจัดเตรียมไว้ให้

(5) ปัญหาการใช้ทรัพยากรในโรงพยาบาล เรื่อง การประหยัด

(6) การแยกประเภทขยะ เรื่อง การทิ้งขยะให้ถูกต้องตามประเภทของขยะตามที่โรงพยาบาลได้จัดเตรียมไว้ให้ตามจุดต่างๆ

2) ข้อกำหนด 4.4.3 การสื่อสาร ถ่ายทอด ประชาสัมพันธ์ (Communication) ในเรื่อง ดังต่อไปนี้

(1) การขอรับทราบข้อมูลเกี่ยวกับนโยบายและผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมจากการทำงานของทางโรงพยาบาล ถ้าทางโรงพยาบาลได้จัดเตรียมแจกเอกสาร แผ่นพับการดำเนินงานไว้ให้

(2) การเสนอความคิดเห็นและข้อเสนอแนะทางด้านสิ่งแวดล้อมถ้าทางโรงพยาบาลได้เตรียมกล่องรับความคิดเห็นสำหรับผู้ป่วยและญาติไว้ให้ตามจุดต่างๆ

(3) การขอรับทราบข้อมูลเกี่ยวกับนโยบาย และผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมจากการดำเนินงานของทางโรงพยาบาลถ้าทางโรงพยาบาลได้เตรียมบอร์ดประชาสัมพันธ์ด้านสิ่งแวดล้อมไว้ให้

(4) การขอรับฟังข้อมูลเกี่ยวกับนโยบาย และผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม จากการดำเนินงานของโรงพยาบาลถ้าโรงพยาบาลได้เตรียมให้ข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อมทางเสียงตามสาย

(5) การขอรับทราบข้อมูลเกี่ยวกับนโยบายและผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม จากการดำเนินงานของโรงพยาบาลถ้าโรงพยาบาลได้เตรียมเปิดศูนย์บริการให้คำปรึกษาปัญหาต่างๆ ด้านสิ่งแวดล้อมทางโทรศัพท์สายตรงไว้ให้

(6) การขอรับทราบข้อมูลเกี่ยวกับนโยบาย และผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมจากการดำเนินงานของโรงพยาบาลถ้าโรงพยาบาลได้เตรียมแต่งตั้งผู้รับผิดชอบ ในการให้ข้อมูล และตอบข้อซักถามด้านสิ่งแวดล้อมไว้ให้

2. ระดับความร่วมมือมาก มีดังต่อไปนี้

1) ข้อกำหนด 4.3.1 ลักษณะปัญหาสิ่งแวดล้อมหรือประเด็นปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม (Environmental Aspects) ในเรื่อง ดังนี้

(1) ประเภทสร้างความรำคาญ ในเรื่อง ดังนี้ การปฏิบัติตามกฎจราจรของทางโรงพยาบาลอย่างเคร่งครัด การจอดรถยังสถานที่ที่ทางโรงพยาบาลได้จัดไว้ให้สำหรับผู้ป่วยและญาติ

(2) ปัญหาการใช้เสียง ในเรื่อง ดังนี้การไม่ส่งเสียงดังในบริเวณโรงพยาบาล การไม่บีบแตรรถบริเวณ โรงพยาบาลและบริเวณใกล้เคียง

(3) ของเสียที่ปล่อยออกสู่อากาศในเรื่องดังนี้การงดสูบบุหรี่ภายในโรงพยาบาล หากทางโรงพยาบาลมีการควบคุมการสูบบุหรี่โดยการห้ามสูบบุหรี่ในโรงพยาบาล การสูบบุหรี่ในสถานที่ไว้ให้ หากทางโรงพยาบาลมีการควบคุมการสูบบุหรี่ โดยการจัดสถานที่สูบบุหรี่ไว้ให้

(4) ปัญหาของเหลวที่ปล่อยออกมา เรื่อง การทิ้งของเหลว หรือสารคัดหลั่งลงในชักโครกหรือในที่ทางโรงพยาบาลจัดเตรียมไว้ให้

(5) ปัญหาการใช้ทรัพยากรในโรงพยาบาล เรื่อง การประหยัด

(6) การแยกประเภทขยะ เรื่อง การทิ้งขยะให้ถูกต้องตามประเภทของขยะตามที่โรงพยาบาลได้จัดเตรียมไว้ให้ตามจุดต่าง ๆ

2) ข้อกำหนด 4.4.3 การสื่อสาร ถ่ายทอด ประชาสัมพันธ์ (Communication) ในเรื่อง ดังต่อไปนี้

(1) การขอรับทราบข้อมูลเกี่ยวกับนโยบายและผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมจากการดำเนินงานของทางโรงพยาบาล ถ้าทางโรงพยาบาลได้จัดเตรียมแจกเอกสาร แผ่นพับการดำเนินงานไว้ให้

(2) การเสนอความคิดเห็นและข้อเสนอแนะทางด้านสิ่งแวดล้อมถ้าทางโรงพยาบาลได้เตรียมกล่องรับความคิดเห็นสำหรับผู้ป่วยและญาติไว้ให้ตามจุดต่างๆ

(3) การขอรับทราบข้อมูลเกี่ยวกับนโยบาย และผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมจากการดำเนินงานของทางโรงพยาบาลถ้าทางโรงพยาบาลได้เตรียมบอร์ดประชาสัมพันธ์ด้านสิ่งแวดล้อมไว้ให้

(4) การขอรับฟังข้อมูลเกี่ยวกับนโยบาย และผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม จาก การดำเนินงานของโรงพยาบาล ถ้าโรงพยาบาลได้เตรียมให้ข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อมทางเสียงตามสาย

(5) การขอรับทราบข้อมูลเกี่ยวกับนโยบาย และผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมจาก การดำเนินงานของโรงพยาบาลถ้าโรงพยาบาลได้เตรียมเปิดศูนย์บริการให้คำปรึกษาปัญหาต่าง ๆ ด้านสิ่งแวดล้อมทางโทรศัพท์สายตรงไว้ให้

(6) การขอรับทราบข้อมูลเกี่ยวกับนโยบาย และผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม จากการดำเนินงานของโรงพยาบาลถ้าโรงพยาบาลได้เตรียมแต่งตั้งผู้รับผิดชอบในการให้ข้อมูล และตอบข้อซักถามด้านสิ่งแวดล้อมไว้ให้

3. ระดับความร่วมมือปานกลาง มีดังต่อไปนี้

1) ข้อกำหนด 4.3.1 ลักษณะปัญหาสิ่งแวดล้อมหรือประเด็นปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม (Environmental Aspects) ในเรื่อง ดังนี้

(1) ประเภทสร้างความรำคาญ ในเรื่อง ดังนี้การปฏิบัติตามกฎจราจรของทาง โรงพยาบาลอย่างเคร่งครัด การจอดรถยังสถานที่ที่ทางโรงพยาบาลได้จัดไว้ให้สำหรับผู้ป่วยและญาติ

(2) ปัญหาการใช้เสียง ในเรื่อง ดังนี้การไม่ส่งเสียงดังในบริเวณโรงพยาบาล การไม่บีบแตรรถบริเวณโรงพยาบาลและบริเวณใกล้เคียง

(3) ของเสียที่ปล่อยออกสู่อากาศ ในเรื่อง ดังนี้การงดสูบบุหรี่ภายในโรงพยาบาล หากทางโรงพยาบาลมีการควบคุมการสูบบุหรี่โดยการห้ามสูบบุหรี่ในโรงพยาบาล การสูบบุหรี่ในสถานที่ไว้ให้ หากทางโรงพยาบาลมีการควบคุมการสูบบุหรี่ โดยการจัดสถานที่สูบบุหรี่ไว้ให้

(4) ปัญหาของเหลวที่ปล่อยออกมา เรื่อง การทิ้งของเหลว หรือสารคัดหลั่ง ลงในชักโครกหรือในที่ทางโรงพยาบาลจัดเตรียมไว้ให้

(5) ปัญหาการใช้ทรัพยากรในโรงพยาบาล เรื่อง การประหยัด

(6) การแยกประเภทขยะ เรื่อง การทิ้งขยะให้ถูกต้องตามประเภทของขยะตาม ที่โรงพยาบาลได้จัดเตรียมไว้ให้ตามจุดต่างๆ

2) ข้อกำหนด 4.4.3 การสื่อสาร ถ่ายทอด ประชาสัมพันธ์ (Communication) ใน เรื่อง ดังต่อไปนี้

(1) การขอรับทราบข้อมูลเกี่ยวกับนโยบายและผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมจาก การทำงานของทางโรงพยาบาล ถ้าทางโรงพยาบาลได้จัดเตรียมแจกเอกสาร แผ่นพับการดำเนินงาน ไว้ให้

(2) การเสนอความคิดเห็นและข้อเสนอแนะทางด้านสิ่งแวดล้อมถ้าทางโรงพยาบาลได้เตรียมกลองรับความคิดเห็นสำหรับผู้ป่วยและญาติไว้ให้ตามจุดต่าง ๆ

(3) การขอรับทราบข้อมูลเกี่ยวกับนโยบาย และผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมจากการดำเนินงานของทางโรงพยาบาลถ้าทางโรงพยาบาลได้เตรียมบอร์ดประชาสัมพันธ์ด้านสิ่งแวดล้อมไว้ให้

(4) การขอรับฟังข้อมูลเกี่ยวกับนโยบาย และผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม จากการดำเนินงานของโรงพยาบาล ถ้าโรงพยาบาลได้เตรียมให้ข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อมทางเสียงตามสาย

(5) การขอรับทราบข้อมูลเกี่ยวกับนโยบายและผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม จากการดำเนินงานของโรงพยาบาลถ้าโรงพยาบาลได้เตรียมเปิดศูนย์บริการให้คำปรึกษาปัญหาต่าง ๆ ด้านสิ่งแวดล้อมทางโทรศัพท์สายตรงไว้ให้

(6) การขอรับทราบข้อมูลเกี่ยวกับนโยบาย และผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมจากการดำเนินงานของโรงพยาบาลถ้าโรงพยาบาลได้เตรียมแต่งตั้งผู้รับผิดชอบในการให้ข้อมูลและตอบข้อซักถามด้านสิ่งแวดล้อมไว้ให้

4. ระดับความร่วมมือน้อย มีดังต่อไปนี้

1) ข้อกำหนด 4.3.1 ลักษณะปัญหาสิ่งแวดล้อมหรือประเด็นปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม (Environmental Aspects) ในเรื่อง ดังนี้

(1) ประเภทสร้างความรำคาญ ในเรื่อง ดังนี้การปฏิบัติตามกฎจราจรของทางโรงพยาบาลอย่างเคร่งครัด การจอดรถยังสถานที่ที่ทางโรงพยาบาลได้จัดไว้สำหรับผู้ป่วยและญาติ

(2) ปัญหาการใช้เสียง เกี่ยวกับการไม่ส่งเสียงดังในบริเวณโรงพยาบาล

(3) ของเสียที่ปล่อยออกสู่อากาศ ในเรื่องของการงดสูบบุหรี่ภายในโรงพยาบาล หากทางโรงพยาบาลมีการควบคุมการสูบบุหรี่โดยการห้ามสูบบุหรี่ในโรงพยาบาล

(4) ปัญหาของเหลวที่ปล่อยออกมา เรื่อง การทิ้งของเหลว หรือสารคัดหลั่งลงในชักโครกหรือในที่ทางโรงพยาบาลจัดเตรียมไว้ให้

(5) ปัญหาการใช้ทรัพยากรในโรงพยาบาล เรื่อง การประหยัด

2) ข้อกำหนด 4.4.3 การสื่อสาร ถ่ายทอด ประชาสัมพันธ์ (Communication) ในเรื่อง ดังต่อไปนี้

(1) การขอรับทราบข้อมูลเกี่ยวกับนโยบายและผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมจากการดำเนินงานของทางโรงพยาบาล ถ้าทางโรงพยาบาลได้จัดเตรียมแจกเอกสาร แผ่นพับการดำเนินงานไว้ให้

(2) การเสนอความคิดเห็นและข้อเสนอแนะทางด้านสิ่งแวดล้อมทางโรงพยาบาล ได้เตรียมกล่องรับความคิดเห็นสำหรับผู้ป่วยและญาติไว้ให้ตามจุดต่างๆ

(3) การขอรับทราบข้อมูลเกี่ยวกับนโยบาย และผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมจากการดำเนินงานของทางโรงพยาบาลถ้าทางโรงพยาบาลได้เตรียมบอร์ดประชาสัมพันธ์ด้านสิ่งแวดล้อมไว้ให้

(4) การขอรับฟังข้อมูลเกี่ยวกับนโยบาย และผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม จากการดำเนินงานของโรงพยาบาล ถ้าโรงพยาบาลได้เตรียมให้ข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อมทางเสียงตามสาย

(5) การขอรับทราบข้อมูลเกี่ยวกับนโยบายและผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมจากการดำเนินงานของโรงพยาบาลถ้าโรงพยาบาลได้เตรียมเปิดศูนย์บริการให้คำปรึกษาปัญหาต่าง ๆ ด้านสิ่งแวดล้อมทางโทรศัพท์สายตรงไว้ให้

(6) การขอรับทราบข้อมูลเกี่ยวกับนโยบาย และผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมจากการดำเนินงานของโรงพยาบาลถ้าโรงพยาบาลได้เตรียมแต่งตั้งผู้รับผิดชอบในการให้ข้อมูล และตอบข้อซักถามด้านสิ่งแวดล้อมไว้ให้

5. ระดับไม่ให้ความร่วมมือ มีดังต่อไปนี้

1) ข้อกำหนด 4.3.1 ลักษณะปัญหาสิ่งแวดล้อมหรือประเด็นปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม (Environmental Aspects) ในเรื่อง ดังนี้

(1) ประเภทสร้างความรำคาญ ที่เกี่ยวกับการปฏิบัติตามกฎจราจรของทางโรงพยาบาลอย่างเคร่งครัด และ การจอดรถยังสถานที่ที่ทางโรงพยาบาลได้จัดไว้ให้สำหรับผู้ป่วยและญาติ

(2) ปัญหาการใช้เสียง ที่เกี่ยวกับการไม่มีเบตเตอรี่บริเวณโรงพยาบาลและบริเวณใกล้เคียง

(3) ของเสียที่ปล่อยออกสู่อากาศ ที่เกี่ยวกับการงดสูบบุหรี่ภายในโรงพยาบาล หากทางโรงพยาบาลมีการควบคุมการสูบบุหรี่โดยการห้ามสูบบุหรี่ในโรงพยาบาล การสูบบุหรี่ในสถานที่ไว้ให้ หากทางโรงพยาบาลมีการควบคุมการสูบบุหรี่ โดยการจัดสถานที่สูบบุหรี่ไว้ให้

(4) ปัญหาของเหลวที่ปล่อยออกมา เรื่อง การทิ้งของเหลว หรือสารคัดหลั่งลงในชักโครกหรือในที่ทางโรงพยาบาลจัดเตรียมไว้ให้

(5) การแยกประเภทขยะ เรื่อง การทิ้งขยะให้ถูกต้องตามประเภทของขยะตาม ที่โรงพยาบาลได้จัดเตรียมไว้ให้ตามจุดต่าง ๆ

2) ข้อกำหนด 4.4.3 การสื่อสาร ถ่ายทอด ประชาสัมพันธ์ (Communication) ในเรื่อง ดังต่อไปนี้

- (1) การเสนอความคิดเห็นและข้อเสนอแนะทางด้านสิ่งแวดล้อมถ้าทางโรงพยาบาลได้เตรียมกลองรับความคิดเห็นสำหรับผู้ป่วยและญาติไว้ให้ตามจุดต่างๆ
- (2) การขอรับฟังข้อมูลเกี่ยวกับนโยบาย และผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม จากการดำเนินงานของโรงพยาบาล ถ้าโรงพยาบาลได้เตรียมให้ข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อมทางเสียงตามสาย
- (3) การขอรับทราบข้อมูลเกี่ยวกับนโยบายและผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม จากการดำเนินงานของโรงพยาบาลถ้าโรงพยาบาลได้เตรียมเปิดศูนย์บริการให้คำปรึกษาปัญหาต่าง ๆ ด้านสิ่งแวดล้อมทางโทรศัพท์สายตรงไว้ให้
- (4) การขอรับทราบข้อมูลเกี่ยวกับนโยบาย และผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม จากการดำเนินงานของโรงพยาบาลถ้าโรงพยาบาลได้เตรียมแต่งตั้งผู้รับผิดชอบในการให้ข้อมูล และตอบข้อซักถามด้านสิ่งแวดล้อมไว้ให้

6.1.6 ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของชุมชนรอบข้างโรงพยาบาลพะเยาต่อภารกิจที่โรงพยาบาลจะนำระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม ISO 14001 มาใช้ในหน่วยงาน

ผลการศึกษาระดับความคิดเห็นของชุมชนรอบข้างโรงพยาบาลพะเยาในการปฏิบัติตามข้อกำหนดของระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม ISO 14001 สรุปตามระดับความคิดเห็น ได้ดังต่อไปนี้

1. ระดับควรดำเนินการอย่างยิ่ง ในเรื่อง ดังนี้

- 1) การที่โรงพยาบาลมีกลองเพื่อรับข้อร้องเรียนต่าง ๆ ด้านสิ่งแวดล้อม
- 2) การที่โรงพยาบาลมีการให้ข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อมที่เป็นจริงต่อสาธารณชนในเรื่องนโยบาย การดำเนินงาน ผลการดำเนินงาน ปัญหา/ผลกระทบที่เกิดจากการดำเนินงานของโรงพยาบาล
- 3) การที่โรงพยาบาลมีการสอบถาม และขอความคิดเห็นต่าง ๆ จากชุมชน/หน่วยงานรอบโรงพยาบาลเป็นครั้งคราวสม่ำเสมอ และ ความคิดเห็นในการที่โรงพยาบาลมีการเปิดโอกาสให้ชุมชน/หน่วยงานรอบข้างได้เข้าร่วมประชุมเสนอความคิดเห็นในเรื่องนโยบายและผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมจากการดำเนินงานของโรงพยาบาล เพื่อนำไปสู่การแก้ไขที่เหมาะสม
- 4) การที่โรงพยาบาลเปิดโอกาสให้ชุมชน / หน่วยงานรอบข้างได้เข้าร่วมประชุมเสนอความคิดเห็นในเรื่อง นโยบายและผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมจากการดำเนินงานของโรงพยาบาล เพื่อนำไปสู่การแก้ไขที่เหมาะสม
- 5) การที่โรงพยาบาลมีการให้ตัวแทนชุมชน และหน่วยงานต่าง ๆ มีการประชุมประเมินผล เพื่อติดตามความก้าวหน้าในการดำเนินงานเป็นระยะ ๆ

6) การที่โรงพยาบาลเปิดศูนย์บริการให้คำปรึกษาปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ทางโทรศัพท์สายตรง

2. ระดับควรดำเนินการ ในเรื่อง ดังนี้

- 1) การที่โรงพยาบาลมีกล่องเพื่อรับข้อร้องเรียนต่าง ๆ ด้านสิ่งแวดล้อม
- 2) การที่โรงพยาบาลมีการให้ข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อมที่เป็นจริงต่อสาธารณชนในเรื่องนโยบาย การดำเนินงาน ผลการดำเนินงาน ปัญหา/ผลกระทบที่เกิดจากการดำเนินงานของโรงพยาบาล
- 3) การที่โรงพยาบาลมีการสอบถาม และขอความคิดเห็นต่าง ๆ จากชุมชน/หน่วยงานรอบโรงพยาบาลเป็นครั้งคราวสม่ำเสมอ และ ความคิดเห็นในการที่โรงพยาบาลมีการเปิดโอกาสให้ชุมชน/หน่วยงานรอบข้างได้เข้าร่วมประชุมเสนอความคิดเห็นในเรื่องนโยบายและผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมจากการดำเนินงานของโรงพยาบาล เพื่อนำไปสู่การแก้ไขที่เหมาะสม
- 4) การที่โรงพยาบาลเปิดโอกาสให้ชุมชน / หน่วยงานรอบโรงพยาบาลได้เข้าร่วมประชุมเสนอความคิดเห็นในเรื่อง นโยบายและผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมจากการดำเนินงานของโรงพยาบาลเพื่อนำไปสู่การแก้ไขที่เหมาะสม
- 5) การที่โรงพยาบาลมีการให้ตัวแทนชุมชน และหน่วยงานต่าง ๆ มีการประชุม ประเมินผล เพื่อติดตามความก้าวหน้าในการดำเนินงานเป็นระยะ ๆ
- 6) การที่โรงพยาบาลเปิดศูนย์บริการให้คำปรึกษาปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ทางโทรศัพท์สายตรง

3. ระดับไม่มีความเห็น ในเรื่อง ดังนี้

- 1) การที่โรงพยาบาลมีกล่องเพื่อรับข้อร้องเรียนต่าง ๆ ด้านสิ่งแวดล้อม
- 2) การที่โรงพยาบาลมีการให้ข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อมที่เป็นจริงต่อสาธารณชนในเรื่องนโยบาย การดำเนินงาน ผลการดำเนินงาน ปัญหา/ผลกระทบที่เกิดจากการดำเนินงานของโรงพยาบาล
- 3) การที่โรงพยาบาลมีการสอบถาม และขอความคิดเห็นต่าง ๆ จากชุมชน/หน่วยงานรอบโรงพยาบาลเป็นครั้งคราวสม่ำเสมอ และ ความคิดเห็นในการที่โรงพยาบาลมีการเปิดโอกาสให้ชุมชน/หน่วยงานรอบโรงพยาบาลได้เข้าร่วมประชุมเสนอความคิดเห็นในเรื่องนโยบาย และ ผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมจากการดำเนินงานของโรงพยาบาล เพื่อนำไปสู่การแก้ไขที่เหมาะสม

4) การที่โรงพยาบาลเปิดโอกาสให้ชุมชน / หน่วยงานรอบโรงพยาบาลได้เข้าร่วมประชุมเสนอความคิดเห็นในเรื่อง นโยบายและผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมจากการดำเนินงานของโรงพยาบาลเพื่อนำไปสู่การแก้ไขที่เหมาะสม

5) การที่โรงพยาบาลมีการให้ตัวแทนชุมชน และหน่วยงานต่าง ๆ มีการประชุม ประเมินผล เพื่อติดตามความก้าวหน้าในการดำเนินงานเป็นระยะ ๆ

6) การที่โรงพยาบาลเปิดศูนย์บริการให้คำปรึกษาปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ทางโทรศัพท์สายตรง

4. ระดับไม่ควรดำเนินการ เรื่อง การที่โรงพยาบาลมีกล่องเพื่อรับข้อร้องเรียนต่าง ๆ ด้านสิ่งแวดล้อม

5. ระดับไม่ควรดำเนินการอย่างยิ่ง เรื่อง การที่โรงพยาบาลมีการเปิดศูนย์บริการให้คำปรึกษา ปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ทางโทรศัพท์สายตรง

6.2 การอภิปรายผล

ผลการศึกษาวิจัยเรื่อง ความพร้อมขององค์กรเพื่อนำมาใช้ระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม โดย ISO 14001 ในโรงพยาบาลพะเยา จากกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาทั้ง 4 กลุ่มตัวอย่าง คือ เจ้าหน้าที่คณะกรรมการบริหาร เจ้าหน้าที่ฝ่ายปฏิบัติงานในแผนกต่าง ๆ กลุ่มผู้รับบริการ และกลุ่มประชาชนที่อาศัยอยู่รอบโรงพยาบาลพะเยา โดยนำมาอภิปรายตามองค์ประกอบ 5 ประการในระบบ ISO 14001 ได้ดังต่อไปนี้

6.2.1 นโยบายสิ่งแวดล้อม

จากการศึกษาพบว่า การเตรียมความพร้อมในข้อกำหนด 4.3 เรื่อง นโยบายด้านสิ่งแวดล้อมพบว่าอยู่ในเกณฑ์ที่สามารถเตรียมการได้ ในการกำหนดนโยบายขึ้นมาเป็นลายลักษณ์อักษรที่มีความชัดเจนและครอบคลุมกฎหมาย กฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง แสดงถึงความมุ่งมั่นที่จะปรับปรุงปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมอย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงการป้องกันมลพิษของหน่วยงานด้วย และมีความพร้อมอยู่ในเกณฑ์พอใช้ เรื่อง การเตรียมนโยบายส่งเสริม และให้ความร่วมมือกับสาธารณชนเพื่อกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อม รวมทั้งการเผยแพร่ข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อม ซึ่งมีไว้ให้เฉพาะเจ้าหน้าที่หรือในกลุ่มคนบางกลุ่มตรวจสอบดูได้

ดังนั้น ผู้บริหารควรเตรียมการกำหนดนโยบายและวัตถุประสงค์ที่เหมาะสมสอดคล้องกับนโยบายหลักและสอดคล้องข้อกำหนดของระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม ISO14001 ทั้งในเรื่องของแผน เอกสารและการปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ และมีการกำหนดขอบเขตการดำเนินงานที่ชัดเจน

ในแต่ละฝ่าย โดยมีการแจ้งให้เจ้าหน้าที่ทุกระดับได้เข้าใจถึงบทบาท หน้าที่ ความรับผิดชอบของตนเอง และสามารถให้สาธารณชนตรวจสอบได้

6.2.2 การวางแผนระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม

จากการศึกษาพบว่า การเตรียมความพร้อมในการวางแผนระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมและการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุนโยบายด้านสิ่งแวดล้อมแยกตามข้อกำหนด เปรียบเทียบกับเกณฑ์การประเมินได้ดังนี้

ข้อกำหนด 4.3.1 ลักษณะปัญหาสิ่งแวดล้อมหรือประเด็นปัญหาสิ่งแวดล้อม พบว่ามีความพร้อมอยู่ในเกณฑ์ที่ดีที่สามารถเตรียมการได้ในการจัดทำระเบียบวิธีการวิเคราะห์ปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมที่ครอบคลุม กิจกรรม บริการ และมีการวิเคราะห์ลำดับความสำคัญที่เด่นชัดของปัญหา ถ้าหน่วยงานไม่มีระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม แต่ก็มีกรวิเคราะห์ปัญหาสิ่งแวดล้อมที่มีอยู่จริงในปัจจุบัน จากประเด็นปัญหาสิ่งแวดล้อมที่เกิดจากกิจกรรมการดำเนินงานฝ่ายต่าง ๆ ของโรงพยาบาล สามารถนำมาจัดระเบียบ และวิเคราะห์ตามความเด่นชัดของปัญหาที่เกิดขึ้นจริงหรืออาจเกิดขึ้นได้ ทั้งนี้ ต้องดำเนินการอย่างครอบคลุม อาจแยกกิจกรรมตามการดำเนินงานของแต่ละแผนก แต่ให้สอดคล้องกับปัญหาสิ่งแวดล้อมโดยรวมของหน่วยงาน

ข้อกำหนด 4.3.2 ข้อกำหนดกฎหมายและอื่น ๆ พบว่า มีความพร้อมอยู่ในเกณฑ์พอใช้ในการเตรียมการ โดยมีระเบียบวิธีในการค้นหาข้อกำหนด กฎระเบียบ ที่เกี่ยวกับปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม แต่ไม่ครอบคลุมทุกกิจกรรมบริการ และไม่ครอบคลุมทุกปัญหา มีระเบียบวิธีการค้นหาปรับปรุง แก้ไขในส่วนกฎระเบียบต่าง ๆ และมีความพร้อมอยู่ในเกณฑ์ต้องปรับปรุงในการเตรียมแต่งตั้งผู้รับผิดชอบดูแลในเรื่องกฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ ที่นำมาใช้ในหน่วยงาน ดังนั้น หน่วยงานควรมีการปรับปรุงในการเตรียมการแต่งตั้ง ผู้รับผิดชอบ เพื่อทำหน้าที่ติดตาม แก้ไข ปรับปรุง ติดตามการเปลี่ยนแปลง ตรวจสอบ ทำให้กฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับที่เกี่ยวข้องให้ถูกต้องอยู่เสมอ

ข้อกำหนด 4.3.3 วัตถุประสงค์และเป้าหมาย พบว่าอยู่ในเกณฑ์ที่สามารถเตรียมการได้ ในการกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายเป็นลายลักษณ์อักษร และมีความพร้อมอยู่ในเกณฑ์ที่พอใช้ในการเตรียมวัตถุประสงค์และเป้าหมาย แบ่งตามแผนกให้สอดคล้องกับความจริงในเชิงปฏิบัติโดยพิจารณาจากปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมที่สำคัญและเด่นชัด ดังนั้น ควรมีการเตรียมการกำหนด วัตถุประสงค์ เป้าหมาย ของแต่ละแผนก แต่ละระดับในหน่วยงานที่ชัดเจน สามารถตรวจวัดได้ในเชิงปฏิบัติ ที่สอดคล้องกับผลกระทบที่เด่นชัดและสำคัญจากกิจกรรม ผลิตภัณฑ์ บริการ

ข้อกำหนด 4.3.4 แผนกิจกรรมและโครงการด้านสิ่งแวดล้อม พบว่ามีความพร้อมอยู่ในเกณฑ์ที่สามารถเตรียมการได้ ในการกำหนดโครงการกิจกรรมที่แสดงถึงวิธีการ ให้บรรลุตาม

วัตถุประสงค์ โดยกำหนดผู้รับผิดชอบ ระยะเวลาอย่างชัดเจนว่ากิจกรรมอะไร เสร็จเมื่อไร อย่างไร ดังนั้น ควรมีการเตรียมการจัดทำเอกสาร หรือคู่มือการทำงานที่บอกถึงรายละเอียด วิธีการทำกิจกรรมต่าง ๆ ด้วย

6.2.3 การปฏิบัติ

จากการศึกษาความพร้อมในการเตรียมปฏิบัติ เพื่อจะได้นำไปปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพกับหน่วยงาน แยกตามข้อกำหนดเปรียบเทียบกับเกณฑ์การประเมิน ได้ดังนี้

ข้อกำหนด 4.4.1 โครงสร้างหน้าที่ ความรับผิดชอบ พบว่าหน่วยงานมีความพร้อมอยู่ในเกณฑ์ที่สามารถเตรียมการได้ สอดคล้องกับเกณฑ์การประเมิน เรื่อง ความพร้อมในการเตรียมจัดทำผังการบริหารองค์กรแต่ละส่วน ระบุอำนาจ หน้าที่ ความรับผิดชอบทุกระดับกระจายให้ทราบทั่วไป การเตรียมวางแผนสนับสนุนทรัพยากรต่าง ๆ ที่จำเป็นอย่างเพียงพอเพื่อให้การพัฒนาบรรลุตามนโยบายที่วางไว้ และมีความพร้อมอยู่ในเกณฑ์ที่ดี ในการเตรียมการแต่งตั้งตัวแทนฝ่ายบริหารเพื่อดำเนินงานตามนโยบายต่าง ๆ และรายงานความคืบหน้าปัญหาการดำเนินงานต่อผู้บริหารทราบ และความพร้อมในการเตรียมเกณฑ์การพิจารณาการแต่งตั้งจัดสรรบุคลากร ดังนั้น ควรมีการแต่งตั้งตัวแทนฝ่ายบริหารโดยเฉพาะขึ้นมา และมีการกำหนดบทบาทหน้าที่อย่างชัดเจน ระบุเป็นลายลักษณ์อักษรแจ้งให้บุคลากรทุกคนรับทราบ เพื่อให้มั่นใจว่าหน่วยงานได้จัดทำระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมขึ้นมา ตลอดจนนำไปปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอให้สอดคล้องตามข้อกำหนดของ ISO 14001

ข้อกำหนด 4.4.2 การอบรม โดยหน่วยงานมีวิธีการในการระบุความต้องการ การอบรม แต่ไม่มีการที่จะมั่นใจได้ว่าเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานมีจิตสำนึกด้านสิ่งแวดล้อม จะมีเฉพาะเจ้าหน้าที่ที่ทำงานเกี่ยวกับปัญหาสิ่งแวดล้อมที่สำคัญเท่านั้น จะเข้าใจถึงประโยชน์ในการปรับปรุงหน้าที่ของตนเอง เพื่อช่วยแก้ไขปัญหามลพิษสิ่งแวดล้อม ซึ่งโดยทั่วไปแล้วเจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่ไม่มีความเข้าใจถึงผลเสียของการไม่ปฏิบัติตามเกณฑ์และข้อกำหนด ส่วนฝ่ายผู้ปฏิบัติงานฝ่ายต่าง ๆ มีความพร้อมในเกณฑ์ที่สามารถเตรียมการได้ ดังนั้น หน่วยงานควรมีการระบุความต้องการการอบรม และหาวิธีการที่เหมาะสมที่จะให้เจ้าหน้าที่ในแต่ละระดับเกิดจิตสำนึกถึงผลกระทบที่มีอยู่หรืออาจเกิดขึ้นได้จากกิจกรรมการปฏิบัติงาน และเพื่อให้ทุกคนได้เข้าใจถึงบทบาทหน้าที่ ความรับผิดชอบของตนเองในการปฏิบัติเพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายและข้อกำหนดของระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม

ข้อกำหนด 4.4.3 การสื่อสาร ถ่ายทอด ประชาสัมพันธ์ มีความพร้อมอยู่ในเกณฑ์ที่สามารถเตรียมการได้ ในด้านวิธีการในการสื่อสารภายในองค์กรระหว่างแผนกต่าง ๆ เช่น การรับ

บันทึก และการตอบสนองข้อมูลข่าวสารจากผู้ที่เกี่ยวข้องและเกี่ยวข้องทราบ ในด้านของผู้ปฏิบัตินั้น มีความพร้อมอยู่ในเกณฑ์พอใช้ในการเตรียมการ เรื่อง การรับ การแต่งตั้งให้รับผิดชอบด้านการสื่อสาร ถ่ายทอด ประชาสัมพันธ์ด้านสิ่งแวดล้อมของแผนก ดังนั้น การจะให้การสื่อสารทั้งภายนอกและภายในเป็นไปอย่างชัดเจน แต่ละฝ่ายต้องทำความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการ หรือข้อกำหนดของระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมด้วย

ข้อกำหนด 4.4.4 เอกสารด้านระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม พบว่า ปฏิบัติมีความพร้อมในเกณฑ์ที่สามารถเตรียมการได้ ในการทำระบบเอกสารระบุเป็นลายลักษณ์อักษรตามข้อกำหนดของ ISO 14001 ซึ่งควรแสดงวิธีการค้นหาและการแบ่งประเภทกลุ่มของระบบเอกสารด้วย

ข้อกำหนด 4.4.5 การควบคุมเอกสาร พบว่า หน่วยงานมีความพร้อมอยู่ในเกณฑ์ที่สามารถเตรียมการได้ในการควบคุมเอกสารที่เหมาะสม แสดงถึงว่ามีเอกสารใช้งานที่ถูกต้องและมีการระบุเวลา การเก็บ การยกเลิกตามกฎหมายอย่างชัดเจน ดังนั้นฝ่ายบริหารควรมีการกำหนดแนวทาง/วิธีการในการควบคุมเอกสารทั้งหมดที่กำหนดโดย ISO 14001 เพื่อให้มั่นใจว่ามีการใช้งาน และถูกต้องชัดเจน

ข้อกำหนด 4.4.6 การควบคุมกระบวนการ หน่วยงานมีความพร้อมอยู่ในเกณฑ์ที่สามารถเตรียมการได้ในการทำกระบวนการและกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับปัญหาสิ่งแวดล้อมที่สำคัญ ระบุเป็นเอกสารที่สอดคล้องกับนโยบาย วัตถุประสงค์ และเป้าหมาย ดังนั้นวิธีการและเกณฑ์กำหนดต้องมีการทบทวนปรับปรุงให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนไปอยู่เสมอ

ข้อกำหนด 4.4.7 การเตรียมความพร้อมและตอบสนองเหตุการณ์ฉุกเฉิน พบว่าหน่วยงานมีความพร้อมอยู่ในเกณฑ์ที่สามารถเตรียมการได้ในการเตรียมความพร้อมโดยการซ้อมแผนฉุกเฉินเป็นระยะ ๆ มีการกำหนดวิธีการในการทบทวน การซ้อม การทดสอบผลที่ออกมาของการซ้อมเหตุการณ์ฉุกเฉินว่ามีประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพตามที่วางแผนไว้หรือไม่ และมีวิธีการในการค้นหาสาเหตุอย่างมีระบบสำหรับเหตุการณ์ที่จะส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและมีการคาดการณ์ล่วงหน้าเพื่อจะได้ทบทวน แก้ไข อย่างเหมาะสม ดังนั้นการกำหนดวิธีการดังกล่าว ควรมีการแจ้งให้เจ้าหน้าที่ในแต่ละฝ่ายรับทราบและเน้นถึงบทบาท หน้าที่ของตนเองในการตอบสนองต่อเหตุการณ์จริงที่เกิดขึ้น

6.2.4 การตรวจสอบแก้ไข

จากการศึกษาความพร้อมในการตรวจสอบแก้ไข ระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม แยกตามข้อกำหนดเปรียบเทียบเกณฑ์การประเมิน ได้ดังต่อไปนี้

ข้อกำหนด 4.5.1 การตรวจสอบและการวัดผล มีความพร้อมอยู่ในเกณฑ์ที่ดีในการเตรียมการเรื่องการจัดทำและรักษาเอกสาร ขั้นตอนการดำเนินงานสำหรับการประเมินผลเป็นระยะ ๆ

เพื่อให้เป็นไปตามข้อบังคับและกฎหมายสิ่งแวดล้อมและพร้อมอยู่ในเกณฑ์ไปใช้ในการเตรียมวิธีการ ดังนั้น การเตรียมการตรวจวัดคุณลักษณะที่สำคัญของกระบวนการและกิจกรรมต่าง ๆ ที่อาจส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ควรครอบคลุมกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องและมีการจัดบันทึกไว้เพื่อสามารถสอบกลับได้ เครื่องมือการตรวจวัดต่าง ๆ ต้องมีการสอบเทียบและบำรุงรักษาอย่างสม่ำเสมอ วิธีการดังกล่าวเหล่านี้ต้องได้รับการทบทวนเป็นระยะ ๆ พร้อมทั้งบันทึกเพื่อรายงานต่อผู้บริหารทราบ

ข้อกำหนด 4.5.2 ข้อบกพร่อง การแก้ไขและป้องกัน พบว่า มีความพร้อมที่ดีในการเตรียมการกำหนดวิธีการขึ้นมาเป็นเอกสาร ระบุความรับผิดชอบในการค้นหาสาเหตุข้อบกพร่องรวมทั้งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมอันเกิดจากการข้อบกพร่องและกำหนดวิธีการแก้ไข ป้องกัน หากมีการเปลี่ยนแปลงจะมีการบันทึกเป็นลายลักษณ์อักษร ดังนั้น การดำเนินการควรมีการปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอและรายงานต่อผู้บริหารทราบเป็นระยะ ๆ

ข้อกำหนด 4.5.3 การบันทึก พบว่ามีความพร้อมอยู่ในเกณฑ์พอใช้ในการเตรียมวิธีการบ่งชี้ บำรุงรักษา และการทำลายบันทึกบางส่วน มีบันทึกจำนวนหนึ่งที่เก็บ รักษา ป้องกันไม่ให้เสียหาย เต็ม สูญหาย แต่บันทึกที่เก็บไม่ครอบคลุม แสดงให้เห็นว่าเป็นไปตามข้อกำหนดของ ISO 14001 ในส่วนของผู้ปฏิบัติมีความพร้อมที่สามารถเตรียมการได้ ดังนั้น บันทึกทั้งหมดต้องบ่งชี้ให้สอดคล้องตามข้อกำหนด ISO 14001 รวมทั้งข้อกำหนดและกฎระเบียบด้วย

ข้อกำหนด 4.5.4 การตรวจสอบระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม มีความพร้อมอยู่ในเกณฑ์ที่พอใช้ในการเตรียมการแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมภายในองค์กร และมีความพร้อมในเกณฑ์ที่ต้องปรับปรุง เรื่อง การเตรียมวิธีการ แผนการตรวจสอบ การดำเนินงานที่ชัดเจนเพราะตามเกณฑ์แล้วหน่วยงานมีการตรวจสอบระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมเป็นระยะ มุ่งเน้นเพื่อความีการดำเนินการอย่างสม่ำเสมอสอดคล้องตามแผนหรือไม่ แต่การตรวจสอบไม่ได้สะท้อนให้เห็นถึงกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง หรือวิธีการที่มีอยู่เข้าใจยาก ไม่ได้ระบุขอบเขต ความถี่ วิธีการ หน้าที่และข้อกำหนดที่ใช้ในการตรวจสอบและการรายงานผลให้ทราบ ดังนั้น การจัดทำโปรแกรมการตรวจสอบควรเตรียมโดยพิจารณาผลการตรวจสอบที่ผ่านมา และมีการตรวจสอบอย่างสม่ำเสมอ ครอบคลุมขอบเขตของการตรวจสอบ ความถี่ วิธีการ คุณสมบัติของผู้ตรวจสอบ การตรวจสอบและการรายงานผล

6.2.5 การพิจารณาโดยผู้บริหาร

จากการศึกษาข้อกำหนด 4.6 การทบทวนโดยฝ่ายบริหาร พบว่า มีความพร้อมอยู่ในเกณฑ์พอใช้ ในการมีส่วนร่วมในการประชุมอย่างสม่ำเสมอ เพื่อพิจารณาแนวโน้มสถานการณ์ที่เปลี่ยนไป รวมทั้งกำหนดวิธีการ แก้ไขปัญหา และอยู่ในเกณฑ์ต้องปรับปรุงในเรื่อง การประชุม

ทบทวนของผู้บริหารระดับสูงอย่างต่อเนื่อง ดังนั้น ผู้บริหารสูงสุดควรเตรียมกำหนดเวลาในการทบทวนเกี่ยวกับนโยบาย วัตถุประสงค์ ผลการดำเนินงาน ผลการตรวจสอบอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้มั่นใจได้ว่าระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม ได้รับการปรับปรุงอย่างสม่ำเสมอและมีประสิทธิภาพ การทบทวนดังกล่าวต้องมีการบันทึกไว้เป็นลายลักษณ์อักษร

6.3 ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษาความพร้อมในการเตรียมการและความพร้อมในการปฏิบัติของกลุ่มตัวอย่างตามข้อกำหนดของระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม ISO 14001 พบว่ามีสิ่งที่ควรปรับปรุงดังต่อไปนี้

1. การเตรียมการ เรื่อง ข้อกำหนดทางกฎหมาย กฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมการดำเนินงานของหน่วยงาน ควรมีการแต่งตั้งผู้รับผิดชอบขึ้นมาเพื่อทำหน้าที่ ติดตาม แก้ไข ปรับปรุง ติดตามการเปลี่ยนแปลง และตรวจทำให้ กฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับมีใช้อย่างครอบคลุมและถูกต้องอยู่เสมอ
2. การเตรียมการ เรื่อง การตรวจสอบระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม ควรเตรียมการวางแผนจัดโปรแกรมขึ้นมาเป็นลายลักษณ์อักษร ระบุ หน้าที่ ขอบเขต ความรับผิดชอบรวมทั้งระยะเวลา วิธีการ ความถี่ และข้อกำหนดที่ใช้ โดยแจ้งให้เจ้าหน้าที่ทุกคนที่เกี่ยวข้องรับทราบ เพื่อให้เกิดการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง
3. การเตรียมการ กำหนดนโยบาย วัตถุประสงค์ ด้านการจัดการสิ่งแวดล้อม เกิดจากความมุ่งมั่นของผู้บริหารสูงสุด ดังนั้น เมื่อมีการเตรียมดำเนินการแล้วผู้บริหารสูงสุดต้องกำหนดระยะเวลา การประชุมทบทวนขึ้นมาอย่างชัดเจน เพื่อให้ทุกคนมั่นใจว่าหน่วยงานมีการปรับปรุงนโยบายอย่างจริงจัง และสม่ำเสมอ
4. การเตรียมการ ปฏิบัติตามข้อกำหนดของระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม ISO 14001 ทั้งในแง่ของนโยบาย และแผนการดำเนินงาน หน่วยงานควรมีการเตรียมการอบรมให้แก่เจ้าหน้าที่ทุกระดับเพื่อให้เกิดความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของตนเอง เกิดความตระหนักในเรื่องสิ่งแวดล้อม มีความเข้าใจถึงประโยชน์ และผลกระทบจากการไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดดังกล่าว
5. การพิจารณาทบทวนโดยผู้บริหาร เพื่อปรับปรุงระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมให้ดีขึ้นควรเตรียมตามโมเดลการปรับปรุง โดยการตั้งคำถามว่ากำลังต้องการปรับปรุงอะไร จะต้องเปลี่ยนแปลงอะไร จะวัดค่าปรับปรุงได้อย่างไร เมื่อได้คำตอบแล้วควรปฏิบัติดังนี้ วางแผน ดำเนินการ ตรวจสอบ แก้ไข